

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET
Krisestab HOD
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref.: Covid-19-oppdrag 578
Vår ref.: 21/50175-6
Saksbehandler: David Nilssen
Dato: 17.12.2021

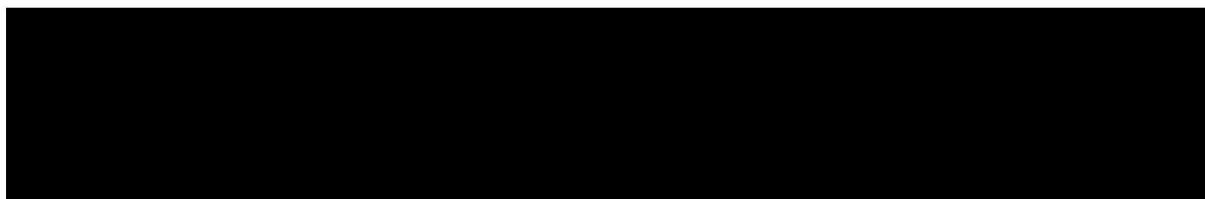
Korrigert svar på covid-19-oppdrag 578 - Test- og karanteneregime for mistenkte omikrontilfeller

Vedlagt finnes Helsedirektoratets svar på dette oppdraget, med korrigert kulepunkt to.

Her vedlegges nå også underlaget fra FHI, som vi hadde dialog med FHI om før vi sende vårt svar, og som nå foreligger som et eget vedlegg.

Oppsummering

- Helsedirektoratet anser del a) og b) av dette oppdraget som besvart i tidligere delleveranser.

- Helsedirektoratet foreslår å sidestille antigen hurtigtest gjennomført av helsepersonell, selvtest og PCR-test for testing ut av smittekarantene. Det er utarbeidet forslag til forskriftsendring.

- Helsedirektoratet anbefaler at bestemmelse om at kommunelegen kan gi tillatelse til personer om å komme seg hjem, eller til et egnet sted for å gjennomføre smittekarantene, dersom de er på reise eller lignende, gjeninnføres. Det er utarbeidet forslag til forskriftsendring.

Helsedirektoratet hadde dialog med FHI om oppdraget, men det endelige underlaget fra FHI ble mottatt 16.12.21 kl. 23.39, etter at svar til HOD var sendt. Det skriftlige underlaget fra FHI har gitt grunnlag for å gå videre med problemstilling i kulepunkt to.

Helsedirektoratet

Avdeling kommunale helse- og omsorgstjenester

David Nilssen

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Vitaminveien 4, Oslo • Tlf.: (+47) 47 47 20 20

Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

Vennlig hilsen

Johan Georg Røstad Torgersen e.f.
direktør

David Nilssen
seniorrådgiver

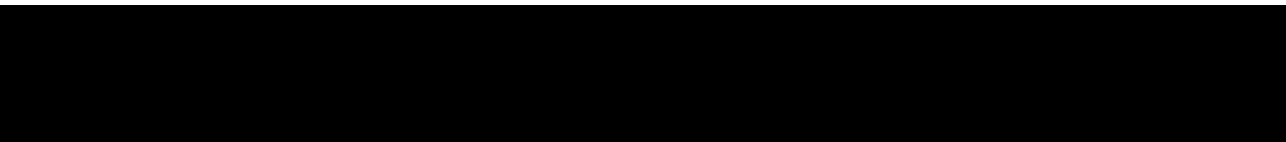
Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:
FOLKEHELSEINSTITUTTET, Utbrudd Utbrudd

Svar på covid-19-oppdrag fra HOD 578 - Test- og karanteneregime for mistenkte omikrontilfeller

Oppsummering

- Helsedirektoratet anser del a) og b) av dette oppdraget som besvart i tidligere delleveranser.

- Helsedirektoratet foreslår å sidestille antigen hurtigtest gjennomført av helsepersonell, selvtest og PCR-test for testing ut av smittekarantene. Det er utarbeidet forslag til forskriftsendring.

- Helsedirektoratet anbefaler at bestemmelse om at kommunelegen kan gi tillatelse til personer om å komme seg hjem, eller til et egnet sted for å gjennomføre smittekarantene, dersom de er på reise eller lignende, gjeninnføres. Det er utarbeidet forslag til forskriftsendring.

Helsedirektoratet har hatt dialog med FHI om oppdraget, men endelig underlag er ikke mottatt 16.12.21 kl 20.30.

Oppdraget fra Helse- og omsorgsdepartementet

Helse- og omsorgsdepartementet viser til Helsedirektoratets svar på oppdrag 570, karantenebestemmelsene som er innført for nærkontakter til personer mistenkt smittet med omikron, og FHIs rapportering om utbrudd av omikron av 7. desember, hvor det varsles om at det i enkelte situasjoner nå er nødvendig å sette flere hundre personer i karantene.

Vi ber på bakgrunn av dette Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet

- a) om å tett følge med på og vurdere effektene av karantenebestemmelsene knyttet til omikronvarianten når det gjelder antall personer i karantene og kapasiteten i kritiske samfunnsfunksjoner.
- b) Vurdere kriterier for når test- og karanteneregimene for omikron og andre varianter kan samles til ett regime, og gi en tilrådning om når dette kan skje.

Oppdragets del a) er løpende inntil de aktuelle karantenebestemmelsene er endret. Oppdragets del b) gis frist senest torsdag 16. desember.

Dersom vurderingene tilsier raskt behov for justeringer i tiltak, ber vi om umiddelbart svar fra etatene med konkrete forslag til endringer. Dette gjelder begge punkter over.

Tilleggsoppdrag 13.desember:

Departementet har behov for begrunnelse og vurderinger som grunnlag for å iverksette endringer i smittekarantenebestemmelsene. Vi ber dere særskilt kommentere følgende:

- Isolasjonsbestemmelsene, jf. §§ 4 f og 7. Skal det fortsatt være ulike isolasjonsbestemmelser avhengig av virusvariant?

- Unntak fra smittekarantene for personer som har hatt covid-19 siste 3 måneder. Tidligere har det vært 6 måneder. Fint at dette kommenteres.
- Unntak for personer som har fått oppfriskningsdose. Vi antar at det her menes 3. dose. Vi ber om en vurdering og begrunnelse av unntaket opp mot formålet med karantenebestemmelsene. Fint også om det kommenteres at personer ikke selv kan velge å få 3. dose.

Bakgrunn

Etter at omikronvarianten av SARS-CoV-2 ble påvist i Norge i månedsskiftet november/desember, har det vært flere smitteutbrudd i forbindelse med arrangementer. For å begrense utbredelsen, samt få oversikt over utbredelsen av virusvarianten, ble det den 9.12.21. innført strengere isolasjons- og karanteneregler ved mistanke om omikronvarianten, enn ved mistanke om andre virusvarianter. Innført strengere isolasjons- og karanteneregler ved mistanke om omikronvarianten, enn ved mistanke om andre virusvarianter. Dette innebar også at det ble karanteplikt for "øvrige nærkontakter". Ved utbrudd et tilnærmet åpent samfunn rammet karantenekravet ofte svært mange personer. I tillegg ble smitteoppsporingen lagt til smittesporingsteamene i kommunen, med ledsagende stor ressursbruk. Det kan ved utbrudd være vanskelig å vurdere hvilken virusvariant bør mistenke.

Andre relevante oppdrag

- [Redacted]
- Covid-19 oppdrag fra HOD 576 - Vurdering av situasjonen og behov for justering i nasjonale smitteverntiltak

Faglig underlag fra Folkehelseinstituttet

Helsedirektoratet har per 16.12.21 kl 20.30 ikke mottatt underlag fra FHI.

Helsedirektoratets vurdering

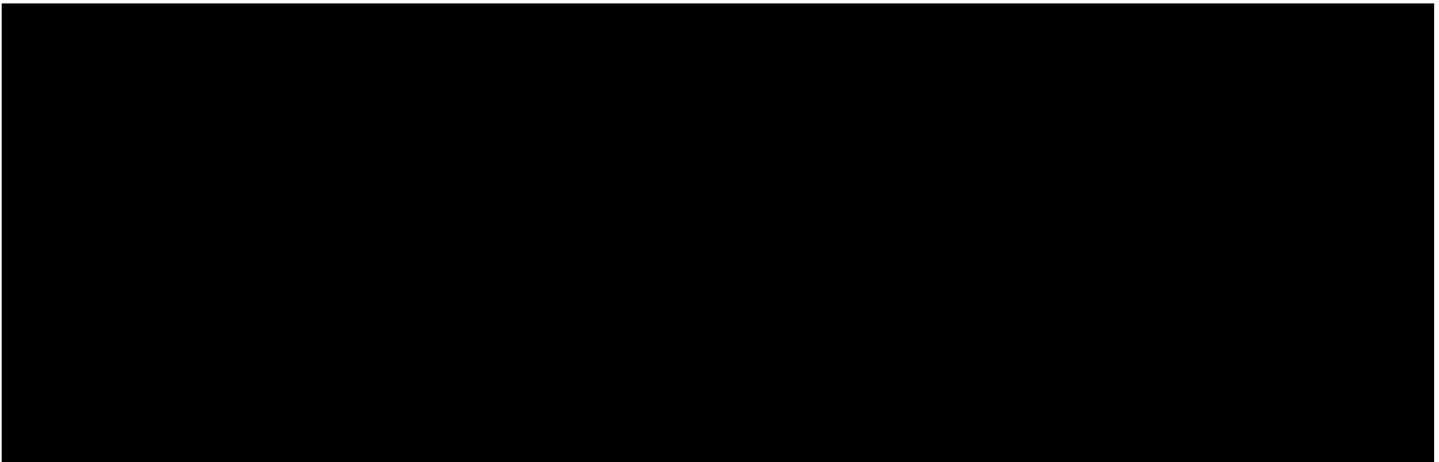
Helsedirektoratet og FHI vurderer fortløpende regelverket for smittekarantene. Vi så at det var utfordrende for kommunene å ha to karantenesystemer å forholde seg til, og anbefalte derfor en sammenslåing av systemene i vår leveranse 13. desember. Forslaget til et helhetlig system for smittekarantene skal forsøke å ivareta både at det er strengt nok for å redusere videre smittespredning med omikronvarianten, men likevel være gjennomførbart uten å lamme hele samfunnet ved den store smittespredningen vi har nå.

I leveranse som ble sendt 13. desember, ble følgende spørsmål besvart:

- Isolasjonsbestemmelsene, jf. §§ 4 f og 7. Skal det fortsatt være ulike isolasjonsbestemmelser avhengig av virusvariant?
- Unntak fra smittekarantene for personer som har hatt covid-19 siste 3 måneder. Tidligere har det vært 6 måneder. Fint at dette kommenteres.
- Unntak for personer som har fått oppfriskningsdose. Vi antar at det her menes 3. dose. Vi ber om en vurdering og begrunnelse av unntaket opp mot formålet med karantenebestemmelsene. Fint også om det kommenteres at personer ikke selv kan velge å få 3. dose.

[REDACTED]

[REDACTED]

Sidestille antigen hurtigtest gjennomført av helsepersonell, selvtest og PCR-test for testing ut av smittekarantene

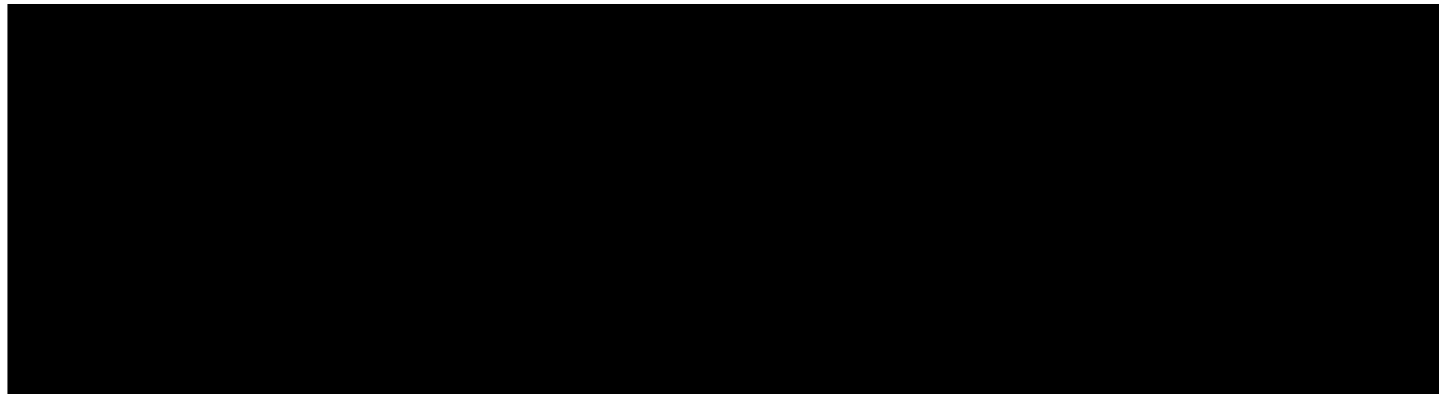
Det ble i styringsgruppen for TISK 15. desember uttrykt stor bekymring for den økende mengden PCR-analyser med tilhørende lange svartider i laboratoriet. Oversikt over svartider fra laboratoriene viste at det i uke 49 kun var tre helseforetak som hadde svartider under 24 timer, to helseforetak (Akershus universitetssykehus HF og Universitetssykehuset Nord-Norge HF) hadde svartid over 48 timer, og gjennomsnittlig svartid for alle helseforetak var på rundt 30 timer. Laboratoriene må i tillegg til å gjennomføre mange PCR-analyser, ringe ut alle positive prøvesvar, samt virusvariantscreene alle positive prøver. Dette pekes på som grunnene til den lange svartiden.

Det pekes på noen hovedårsaker til redusert testkapasitet i laboratoriene

- Gjeldende karantenebestemmelser med mulighet for å teste seg ut av karantene med PCR går utover kapasiteten til diagnostiske tester. Det er forskriftsfestet at det skal benyttes PCR for å kunne teste seg ut av smittekarantene. Dette gjelder for alle nærkontakter.
- Gjeldende anbefalinger om at positiv selvtest skal bekreftes med en PCR-test. Med høye smittetall og utstrakt bruk av selvtester, medfører dette en stor belastning for laboratoriene.

FHI anbefaler at man sidestiller PCR, antigen hurtigtest gjennomført av helsepersonell og selvtest, der formålet med testingen er smittevern (til forskjell fra diagnostisk testing). Det gir større rom for lokal vurdering av hva som egner seg best som testmetode avhengig av faktorer som tilgjengelighet, svartid osv. FHI mener at forskriften slik den er utformet i dag vil føre til at svartiden på PCR blir lang og at svært mange vil bli sittende lengre enn nødvendig i karantene. Dette vil være uheldig for den enkelte, og ikke minst kunne lamme samfunnets funksjoner. Men mange nærkontakter kan dette føre til at store deler av samfunnet er i karantene.

Helsedirektoratet støtter FHI i at det bør gjøres justeringer i forskriften slik at man sidestiller testmetodene og kan testes ut av smittekarantene med antigen hurtigtest utført av profesjonelle, med selvtest, eller PCR. Selvtester har en større feilmargin enn tester tatt av helsepersonell, men vurdert opp mot at belastning på testkapasitet og lange svartider fra laboratoriet mener vi at det er nødvendig å gjøre justeringer i forskriften for å åpne for lokal tilrettelegging av testapparatet. Vi støtter derfor FHI i deres forslag.

Tillatelse fra kommunelege til å komme seg til egnet karantenested i Norge

Helsedirektoratet vurderer at det er behov for å reinnføre den opphevede bestemmelsen om at kommunelegen kan gi tillatelse til personer om å komme seg hjem, eller til et egnet sted for å gjennomføre smittekarantene, dersom de er på reise eller lignende. Konsekvensene av ikke å innføre en slik regel er at personer som er underlagt plikt til smittekarantene vil måtte bryte kravene til smittekarantene i § 4i sjette og sjuende ledd.

Bestemmelsen var tidligere i § 5a og lød slik: Personer i smittekarantene kan unntaksvis bruke offentlig transport for å komme seg til egnet karantenested i Norge etter tillatelse fra kommunelegen. De som er over 12 år, skal bruke munnbind. Vi foreslår at denne tilføyes som et nytt siste ledd i § 4i.

Forslag til forskriftsendring blir derfor:

§ 4i. Krav om smittekarantene andre, tredje og fjerde ledd skal lyde:

Personer som har karanteneplikt etter første ledd og som er husstandsmedlem eller tilsvarende nære den smittede, skal så snart som mulig teste seg med selvtest, antigen hurtigtest gjennomført av helsepersonell eller PCR-test. Ved negativt testresultat fra slik test tatt tidligst 7 døgn etter nærkontakten kan karantenen avsluttes. Barn under 16 år skal ikke testes dersom det er uforholdsmessig krevende å få tatt test av barnet.

Personer som har karanteneplikt etter første ledd og som ikke er husstandsmedlem eller tilsvarende nære den smittede, kan avslutte karantenen i arbeids- eller skoletid ved negativt testresultat fra selvtest, antigen hurtigtest gjennomført av helsepersonell eller PCR-test tatt tidligst 3 døgn etter nærkontakten. Ved negativt testresultat fra slik test tatt tidligst 7 døgn etter nærkontakten kan karantenen avsluttes.

Smittekarantene etter første ledd gjelder ikke for personer som ved nærkontakten:

- a. har gjennomgått covid-19 i løpet av de siste 3 måneder med varighet fra avisolering til 3 måneder etter prøvedato
- b. har fått oppfriskningsdose for minimum 1 uke siden. Husstandsmedlemmer og tilsvarende nære til den smittede må i tillegg testes daglig med selvtest, antigen hurtigtest gjennomført av helsepersonell eller annenhver dag med PCR-test i 7 døgn etter nærkontakten
- c. er under 18 år og ikke husstandsmedlem eller tilsvarende nære den smittede

Forslag til nytt siste ledd i § 4i:

Personer i smittekarantene kan unntaksvis bruke offentlig transport for å komme seg til egnet karantenested i Norge etter tillatelse fra kommunelegen. De som er over 12 år, skal bruke munnbind.

Helsedirektoratets konklusjon/anbefaling

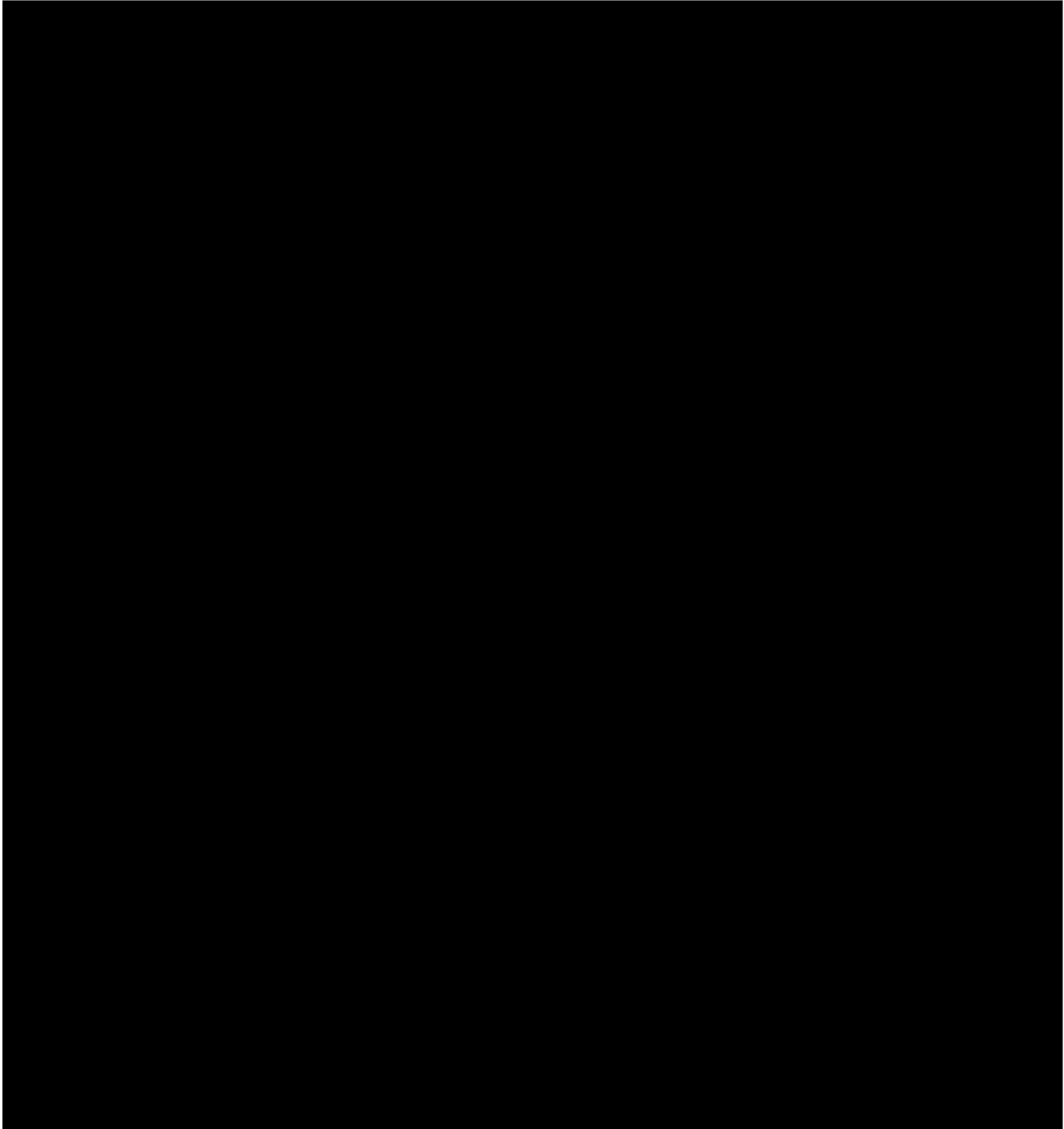
- Helsedirektoratet anser del a) og b) av dette oppdraget som besvart i tidligere delleveranser.

- Helsedirektoratet foreslår å sidestille antigen hurtigtest gjennomført av helsepersonell, selvtest og PCR-test for testing ut av smittekarantene. Det er utarbeidet forslag til forskriftsendring.

- Helsedirektoratet anbefaler at bestemmelse om at kommunelegen kan gi tillatelse til personer om å komme seg hjem, eller til et egnet sted for å gjennomføre smittekarantene, dersom de er på reise eller lignende, gjeninnføres. Det er utarbeidet forslag til forskriftsendring.

COVID-19
Oppdrag fra HOD nr. 578

16. desember 2021 kl. 23.30

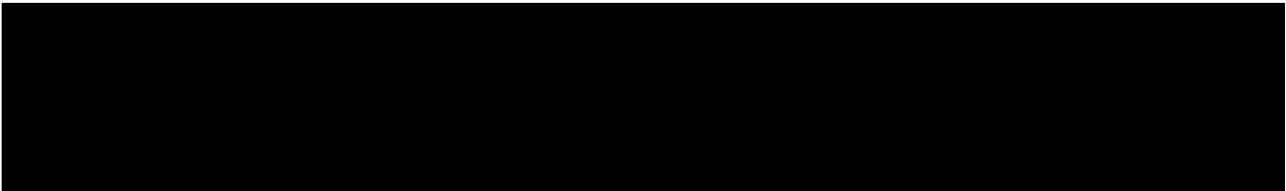
Oppsummering

DEL A dette oppdraget ble besvart i forrige uke, da det raskt tvang seg frem behov for forskriftsunntak fra smittekarantene for øvrige nærkontakter til mistenkt/bekreftet omikronvariant som jobber i kritiske samfunnsfunksjoner. FHI sendte innspill til jurister i Hdir og HOD om behov for dette unntaket.

DEL B i dette oppdraget ble besvart som hasteoppdrag 13.12 og er vedlagt i sin helhet.

Tilleggsvurderinger: Helsedirektoratet ga FHI i oppdrag å komme med tilleggsvurderinger 16.12 med utvidet begrunnelse for tiltakene anbefalt i hasteoppdrag 13.12. Spørsmålene er besvart punktvis nederst i dette dokumentet, under tilleggsvurdering 1 og 2.

Karantenebestemmelsene ble ensrettet fra midnatt 14.12 og det er i dag samme karantenekrav for omikron som for andre varianter.

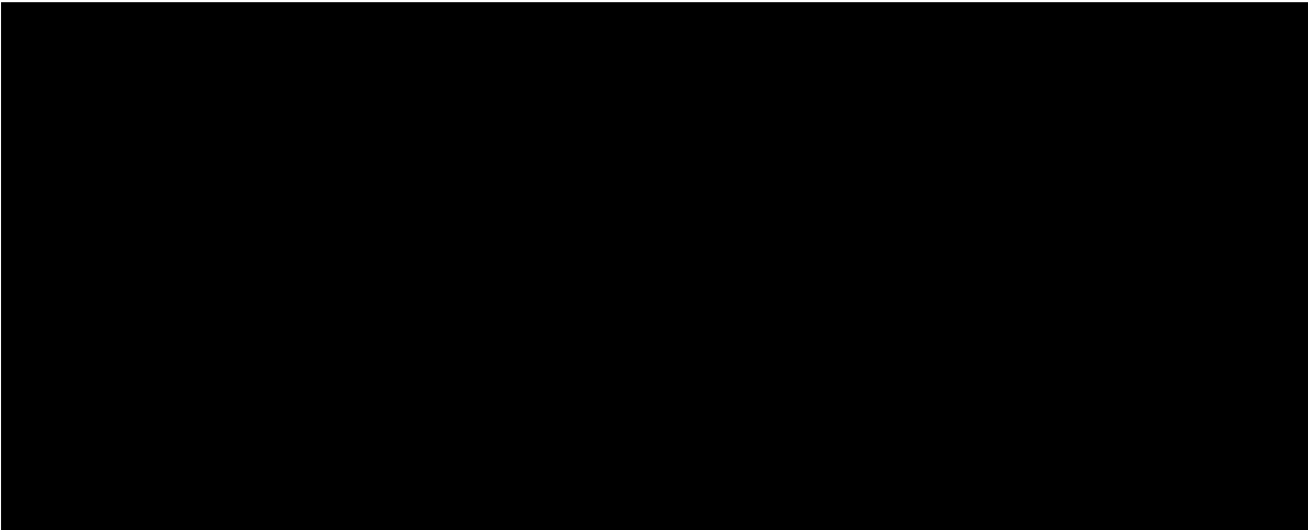

Folkehelseinstituttets vurdering

Oppsummering	2
Folkehelseinstituttets vurdering	3
Kort bakgrunn	3
Vurdering av karantenebestemmelsenes effekt	3
Smitteverneffekt	3
Tiltaksbyrde og konsekvenser	4
Anbefaling	5
<i>Del B- Faglig begrunnelse for forslag til ensretting av karantene og testing for alle varianter av SARS-CoV-2 (Fra 13.12)</i>	5
Henvendelser fra Helsedirektoratet mottatt 16.12 med frist 16.12	8
Tilleggs vurdering 1	8
Tilleggs vurdering 2	10
Vurdering av sosiale konsekvenser	16
Merknad	16

Kort bakgrunn

Flere karantenetiltak, som ble implementert i en akutt fase for å forsinke introduksjon og etablering av omikronvarianten, har utspilt sin rolle nå når omikronvarianten er etablert og forventes å dominere innen kort tid.

[REDACTED]

[REDACTED]

Del B- Faglig begrunnelse for forslag til ensretting av karantene og testing for alle varianter av SARS-CoV-2 (Fra 13.12)

Nedenfor finnes FHI sin besvarelse på spørsmål fra Helse- og omsorgsdepartementet. Spørsmålene besvares hver for seg. I tillegg presiseres andre punkter vi mener bør komme med i vurderingen, og viser til Oppdrag 576.

Departementet har behov for begrunnelse og vurderinger som grunnlag for å iverksette endringer i smittekarantenebestemmelsene. Vi ber dere særskilt kommentere følgende:

1) Isolasjonsbestemmelsene, jf. §§ 4 f og 7. Skal det fortsatt være ulike isolasjonsbestemmelser avhengig av virusvariant?

FHI anbefaler at det nå innføres et likt regime for smitteoppfølging, uavhengig av variant.

FHI vurderer at isolasjonstiden bør være 6 døgn for alle med påvist SARS-Cov-2, uavhengig av variant. Isolasjonstid er fra symptomstart eller fra positiv test for de som ikke har symptomer. Isolasjonen skal ikke avbrytes før personen har vært feberfri i 24 timer uten bruk av febernedssettende medisin.

Vi antar at de ulike variantene av SARS CoV-2 har tilnærmet samme smitteførende periode og at smittsomhet er størst i dagene rundt symptomdebut. Med omikronvarianten mangler vi fremdeles kunnskap, men det er ikke noe som skulle tilsi betydelig lengre smitteførende periode. Samtidig er det usikkerhet om i hvor stor grad det er redusert effekt av nøytraliserende antistoffer hos tidligere vaksinerte som er smittet med denne varianten.

2) Unntak fra smittekarantene for personer som har hatt covid-19 siste 3 måneder. Tidligere har det vært 6 måneder. Fint at dette kommenteres.

Immuniteten etter gjennomgått infeksjon ser ut å gi en høy grad av beskyttelse mot reinfeksjon første året, og både ved SARS-CoV-2 og andre virus, er denne beskyttelse særlig høy de tre første månedene. Omikronvarianten ser ut å gi noe økt immunevasjon sammenlignet med tidligere varianter basert bl.a. på en studie på reinfeksjon (tidligst 9 måneder etter første infeksjon), men det er per nå ikke faglige holdepunkter for at en opparbeidet immunitet tidlig etter gjennomgått

infeksjon ikke beskytter mot sykdom. Gjennomgått infeksjon gir god immunitet mot deltavarianten, især blant yngre. Vaksinerings OG gjennomgått infeksjon gir veldig god immunitet, og trolig over enda lengre tid. Vi har nå kortet ned anbefaling om unntak fra smittekarantene fra 6 måneder til 3 måneder på bakgrunn av at man fortsatt har for lite kunnskap om omikron, men kan bli aktuelt å utvide til 6 måneder igjen når det foreligger mer kunnskap.

Vi anbefaler:

Personer som har gjennomgått infeksjon siste 3 måneder skal ikke testes og ikke i karantene når de har vært nærkontakter. Det gjelder både husstandsmedlemmer og øvrige nærkontakter.

3) Unntak for personer som har fått oppfriskningsdose. Vi antar at det her menes 3. dose. Vi ber om en vurdering og begrunnelse av unntaket opp mot formålet med karantenebestemmelsene. Fint også om det kommenteres at personer ikke selv kan velge å få 3. dose.

Til tross for at omikron har en viss immune escape, er det fortsatt for lite kunnskap om dette, og de studiene som foreligger på nåværende tidspunkt har kun vurdert effekten etter to doser. En tredje dose vaksine gir boostring av immunitet med stigning av antistoffer. Dette gir en klar effekt på beskyttelse mot alvorlig forløp, men effekt mot smittsomhet er ikke like sikker, og det er sett gjennombruddsinfeksjoner også etter 3 doser. Foreløpige data fra Danmark tyder på at vaksineeffekten mot smittsomhet ved omikron ved 3 doser mRNA vaksine tilsvarer rundt 80% av vaksineeffekten mot smittsomhet ved delta. Etter 2 doser er den rundt 40%. Effekten mot smittsomhet ved omikron blir altså betydelig bedret ved den tredje dosen.

Det viktig mtp oppslutning rundt vaksineringsreglene gjenspeiler den faktiske effekten vaksinerne har på smittespredning. Trippelvaksinerte utgjør en betydelig mindre smittefare enn uvaksinerte. Det er viktig at denne effekten ikke underkjennes i regelverket fordi det da kan motvirke det viktigste vi vil oppnå, som er god oppslutning om vaksinasjonsprogrammet. Samtidig må det tas hensyn til at risikoen for smitte er høyest innad i husstander.

I en avveining av ulike hensyn, og etter diskusjoner med Helsedirektoratet er FHIs anbefaling følgende:

Vaksinerte med 3 doser som er nærkontakt (minimum 1 uke siden 3. dose ble satt):

- Husstandsmedlem eller tilsvarende nær: Test daglig med selvtest eller annenhver dag med PCR.
- Øvrige nærkontakter: Unntak fra test og fra karantene.

[REDACTED]

[REDACTED]

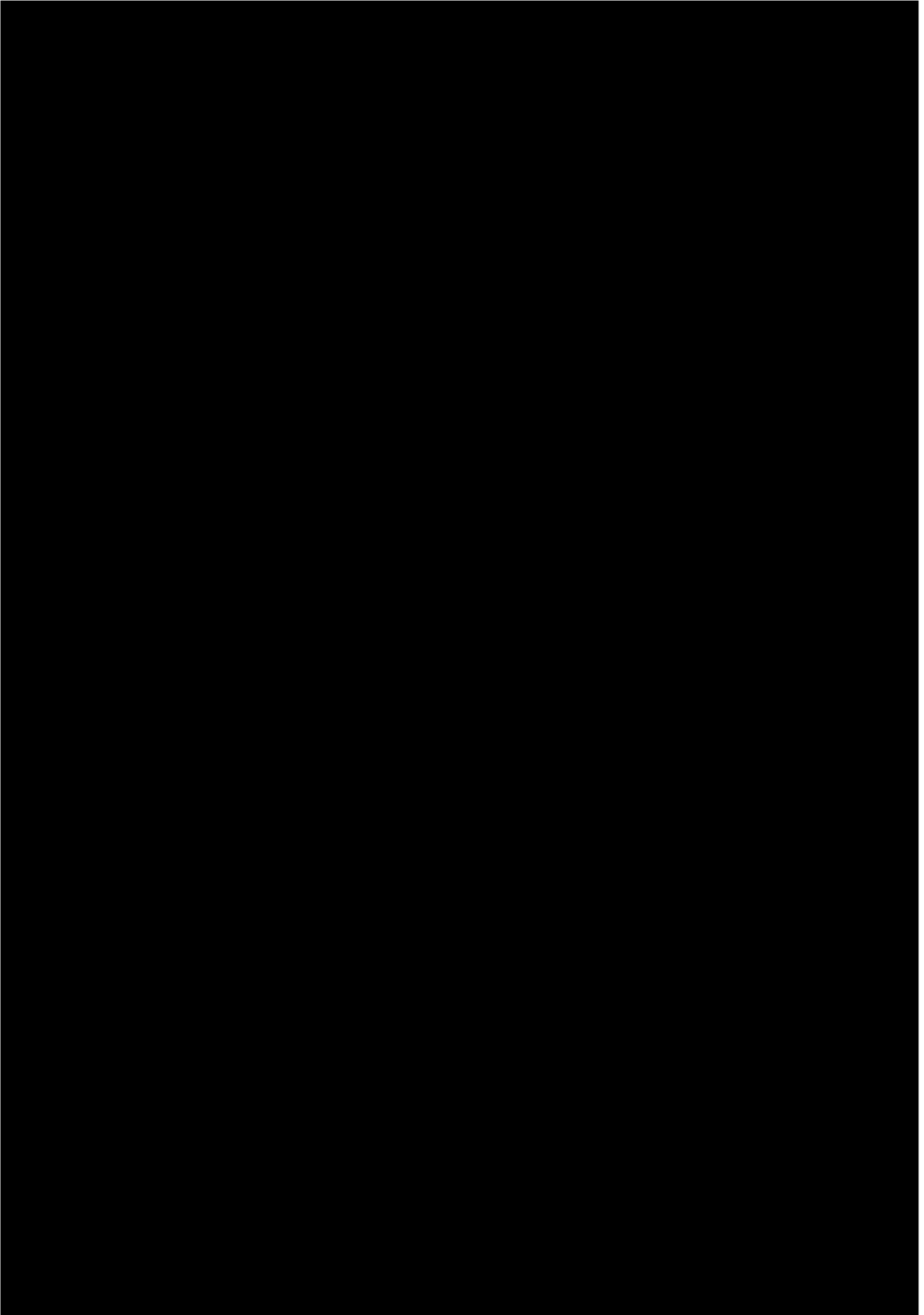
[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

|

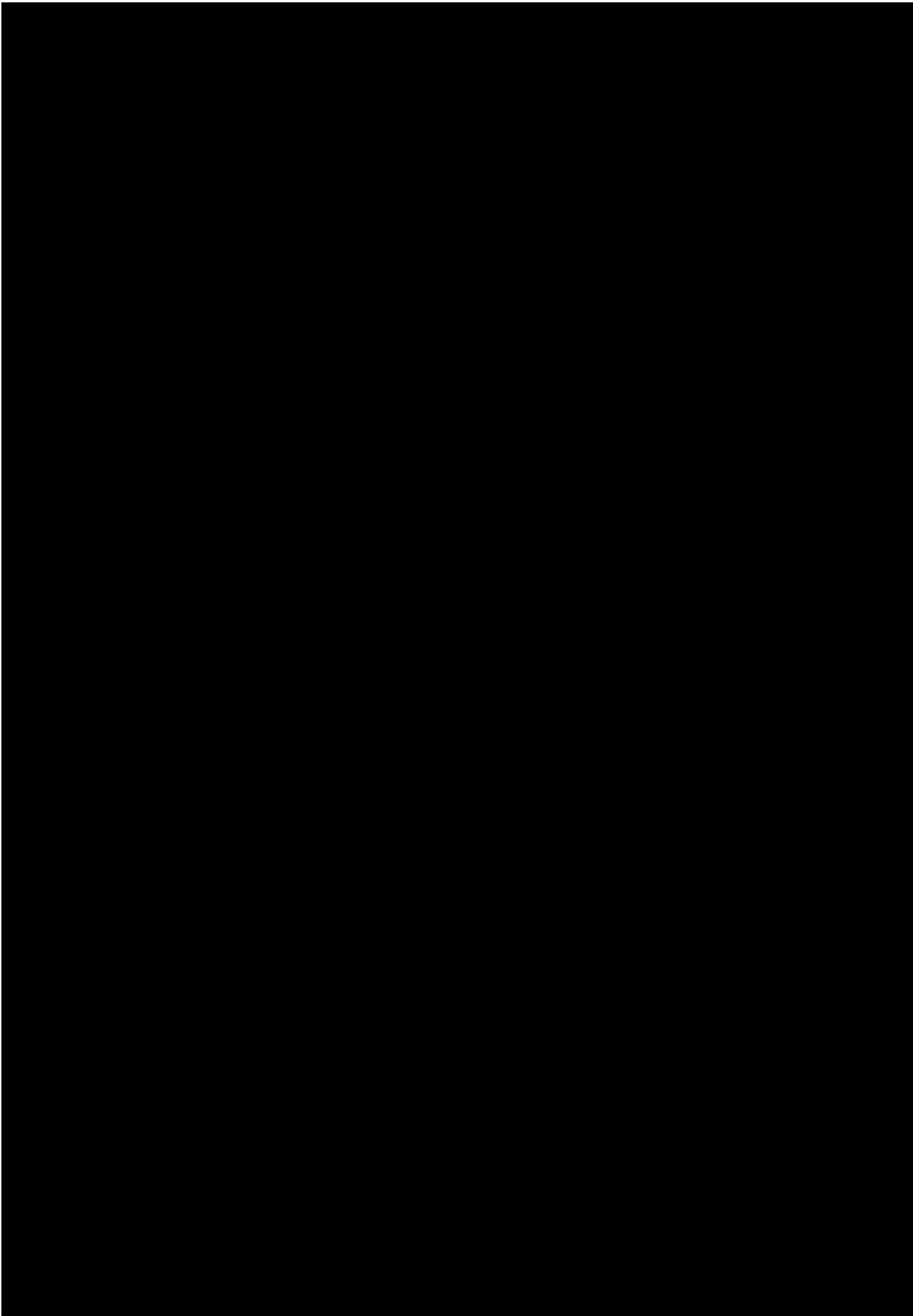
|

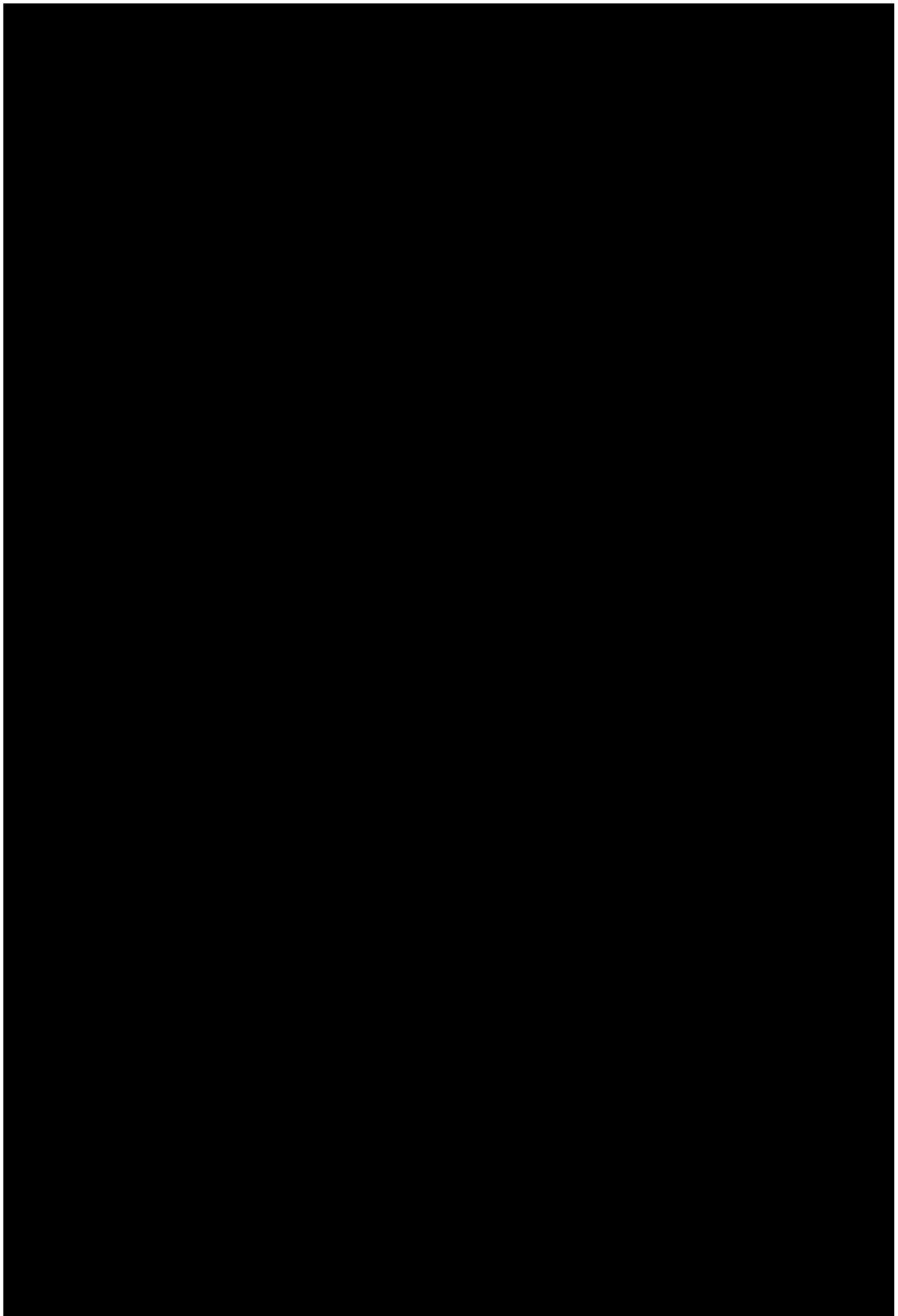
|

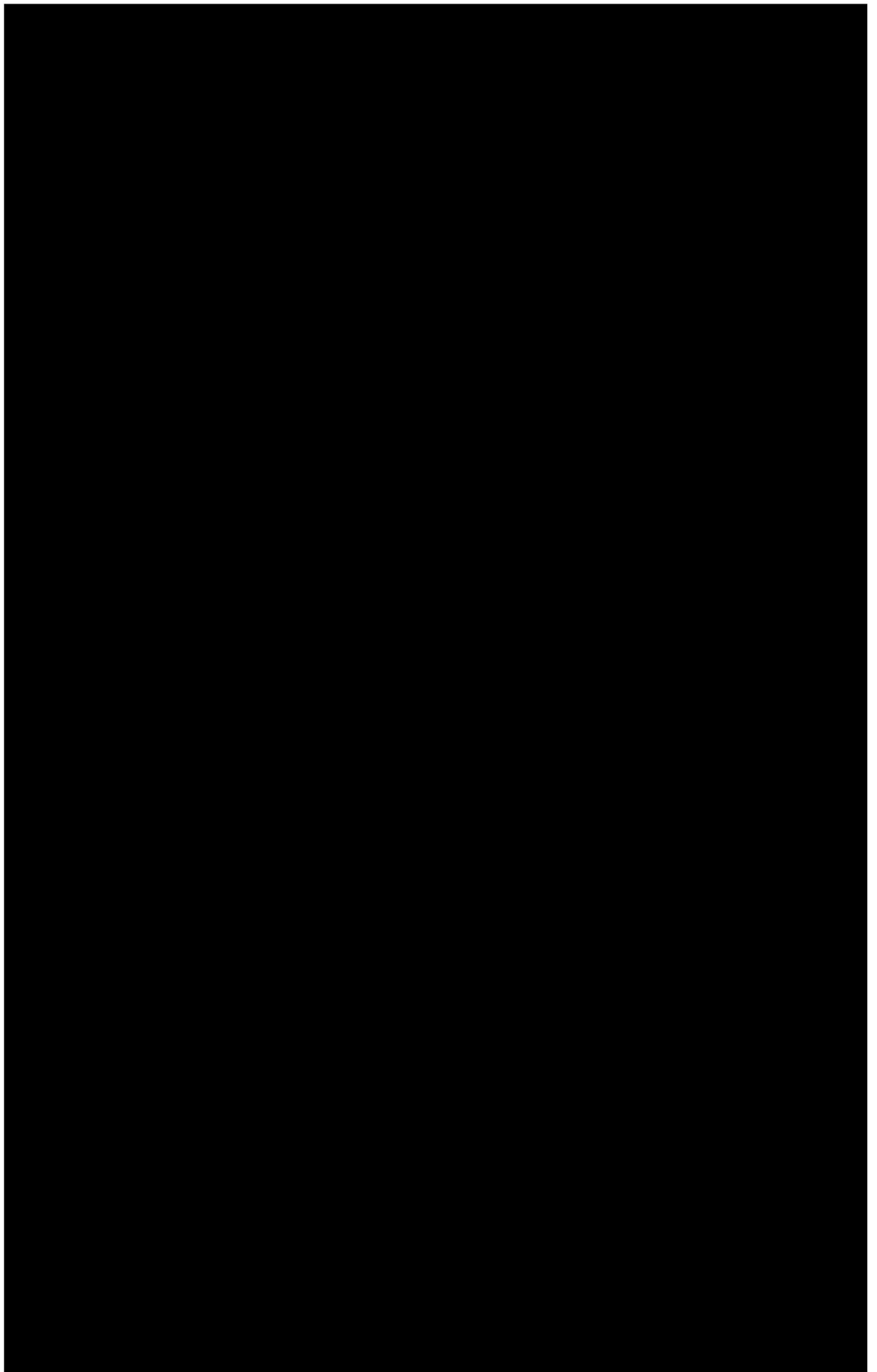
[REDACTED]

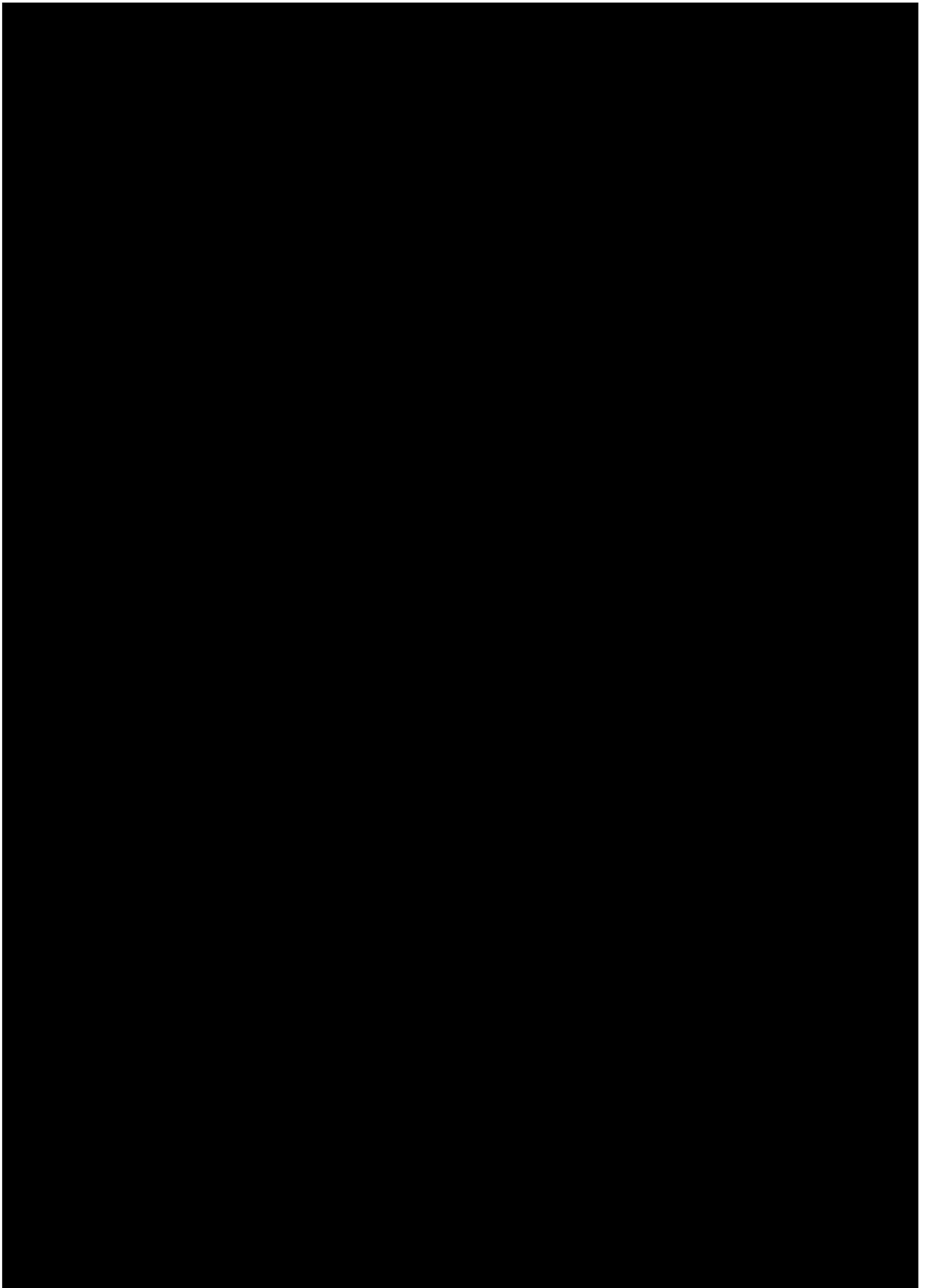
[REDACTED]

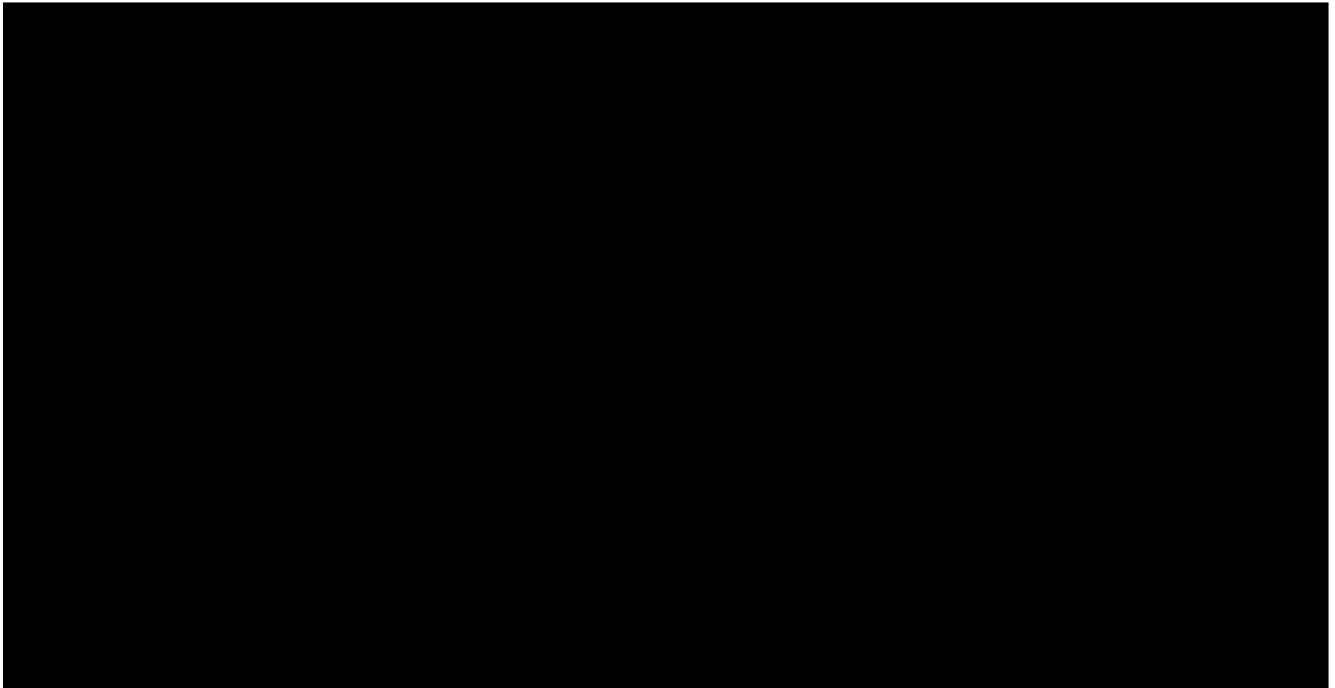
[REDACTED]

Merknad

FHI ber om at vurderingen i sin helhet, inklusiv grafisk utforming, legges ved i det endelige svaret til HOD.

